

Lezen en tekst: Lucas 24:13-24

*Eerste dienst van de veertig-dagen-tijd: ons verlies betreuren
(Heer, ontferm U)*

Doop Samma Simeon Kuijsten en Sam Benjamin Hoeve

Lieve mensen,

Slide Foto Sven Kramer

Is deze man nou een winnaar? Of is hij een verliezer? Dat is natuurlijk moeilijk te zeggen. Kijk je naar zijn hele carrière, dan zou ik hem wel een winnaar noemen. Maar als je aan afgelopen donderdag denkt. Ja, dan bleek hij toch menselijker dan je soms op een sportheld projecteert.

1

In sport zijn er meer verliezers dan winnaars natuurlijk. Voor de Olympische spelen geldt het uitgangspunt: meedoen is belangrijker dan winnen. En toch houdt iedere olympiër die droom: van winnen. Er kan er maar echter één de beste zijn. En zelfs die moet af en toe zijn of haar verlies nemen.

De sport is een mooie spiegel van het echte leven. Ook daar heb je winnaars en verliezers.

Slide Foto Halbe Zijlstra

Deze man heeft afgelopen week duidelijk verloren. Ten onder gegaan aan zijn eigen ambitie? Maar wie vertelt er nooit eens

een leugentje? Om jezelf er toch wat voordeliger op te zetten? Wie verliest er nooit?

Niemand. Het leven bestaat nu eenmaal voor een groot deel uit verlies. Dat is best een pijnlijke constatering. Maar het is wel eerlijk.

Zo geldt dat ook voor de doop van kleine kinderen. Het is een eerlijke gebeurtenis. We hadden het op de jeugdkringen erover deze week: waarom benoemen we aan het begin van het leven van een baby dat ze zondig zijn? Zijn ze wel zondig, eigenlijk? Sta je dan niet meteen achter, als dat zo over je gezegd wordt? Goeie vragen!!

Maar dat hoeft niet per se natuurlijk! Het helpt als je eerlijk bent over verwachtingen! Als je al meteen hoort, dat het leven niet alleen maar winnen is. Dat je ook met verlies moet leren omgaan. Juist als je dat hoort, leer je ontspannen leven. Niet op je tenen te lopen. Dan hoef je dus ook niet ten onder te gaan onder torenhoge verwachtingspatronen. Onder immense druk, zoals Sven Kramer.

Ik hoop dat je dat dan aan Samma meegeeft. En aan Sam laat horen. Dat het leven uit verliezen bestaat. – Als je dat niet vertelt komen ze daar vanzelf achter natuurlijk. – Het is eerlijk om ze daar op voor te bereiden. Niet om ze pessimistisch te maken. Integendeel. Je haalt de druk van ze af. En dan kunnen ze gaan leven. Omgaan met verlies moet je leren.

Maar ze mogen ook ontdekken dat de hoop groter is dan de ellende.

...

We zijn afgelopen woensdag begonnen met de veertig-dagen-tijd. Vanouds een tijd van bezinning. Van stilstaan. Van inkeer. Ook in de diensten willen we dat doen, zoals ik al zei. Onderweg met twee mannen, die op weg zijn naar huis op eerste Paasdag. Bezinning. Stilstaan. Vandaag staan we eerst stil bij onze kwetsbaarheid. Onze vergankelijkheid. Onze verkeerde dingen.

Dit is het thema van vandaag:

3

Slide **Ons verlies betreuren**

Slide Eerlijk uitspreken

Twee mannen lopen van Jeruzalem naar Emmaüs. Je kan zo zien dat ze niet happy zijn. Ze lijken een beetje de weg kwijt. Ook al weten ze wel waar ze heen gaan. Ze hebben het er over en weten het allemaal niet. Ze lijken hun hoop kwijt. Verloren zijn ze onderweg.

Dan komt Jezus bij ze lopen. En stelt ze die ene vraag: waar lopen jullie toch over te praten? Kijk, wij kennen Jezus uit de Bijbel. Je weet: Jezus kan hun gedachten lezen. Hij weet wat ze voelen. Helemaal nu, na zijn opstanding. Je ziet dat

regelmatig in de verhalen. Dat het zo werkt. Dus hij had ook meteen de oplossing kunnen bieden. Zichzelf bekend maken. Maar dat doet hij niet. Hij stelt een vraag.

Jezus geeft ze zo de ruimte hun verlies uit te spreken. Hun klachten te uiten. Hun pijn te benoemen. Het is een prachtige move. Sterk. Uitnodigend loopt Jezus mee. Zeg het maar. Spreek het maar uit. Wil je je bezinnen, dan is het goed om eerlijk te mogen zijn over je verlies.

Christenen staan, of in ieder geval: stonden er om bekend dat ze al snel de oplossing hebben. Dat je snel met antwoorden komt. We beginnen al snel te spreken en vergeten te luisteren.

4

En als we het over ons eigen leven hebben: dan is het regelmatig zo dat we vinden dat we niet moeten klagen. We leren het een beetje, maar moet je niet vooral dankbaar zijn? Gelovig zijn? We weten de oplossing toch? We weten dat het goed komt! Dus niet klagen maar dragen en bidden om kracht.

Toch, als je kijkt naar hoe de kerk werkt. Hoe geloven werkt. Dan wordt ons anders geleerd. Samma en Sam worden gedoopt. En dan beginnen we niet meteen met: je wordt gered! Het komt goed!! Nee, we beginnen eerlijk: het leven valt vaak tegen. Pijn, verkeerde dingen, verlies. Zonde is dat.

Deze beide mannen hebben daar behoefte aan, onderweg. Om uit te spreken dat het leven tegenvalt. Om hun verlies te betreuren. Hun verwarring onder woorden te brengen. Hun Heer weet dat. En komt incognito naast ze lopen.

Geven we elkaar ook die ruimte? We zijn geroepen om als Christus te zijn voor de ander. Maar sowieso in de omgang met anderen. Hier, in Rotterdam, de stad van 'niet lullen, maar poetsen'. Er is heel wat behoefte aan ruimte, om ons verlies te betreuren. Geven we die? In de kerk? En vanuit de kerk? Jullie, als mensen onderweg in deze stad?

Slide Verloren paradijs

Dat verlies heeft diepe noties. En het begint al vroeg. Je verliest bij de geboorte de veiligheid van de baarmoeder. Van het altijd bij je moeder geborgen zijn. Je gaat naar school en wordt losgelaten. Al puberend bevecht je je eigen grond. Je verantwoordelijkheden worden steeds groter. Allemaal heel gezond. Maar ook allemaal gepaard met verlies. Krachten nemen af, vroeger dan je hoopt. Ziektes doen hun intrede. Je verliest mensen om je heen. De generatie boven je. Later mensen van je eigen levensfase.

Verkeringen gaan uit. Je wordt ontslagen. Je ouders scheiden. Of jijzelf. Vriendschappen gaan stuk. Onbegrip doet zijn intrede. Je elan verdwijnt. Ook je geloof is niet meer wat het geweest is. Je hoop ging verloren. Je dromen aan duigen.

En dat is het nog in een 'normaal' leven. Deze dingen, misschien niet allemaal, maar toch wel de meeste, komen in ons eigen leven voor.

Als je dan ook nog eens verder om je heen kijkt. Naar onze gevluchte broers en zussen hier in de kerk. Uit China, Armenië, Afghanistan, Syrië en Sierra Leone. Al die vluchtelingen op drift. Oorlogen. Honger. Gebrek aan water. Zinloosheid en doelloosheid grijpen om zich heen. Je voelt je machteloos bij zoveel verlies.

En als je dan ook nog eens je eigen fouten en gebreken onder ogen komt. Ik maak best wel eens relaties stuk. Door verkeerde woorden. Door onbegrip. Door botheid. Ik leef ook niet altijd zo als je van me mag verwachten. Dienstbaar aan mijn naaste? De minste zijn? Je ego niet voorop zetten? Het lukt me soms. Ook dat is verlies.

De mannen uit onze tekst verwoordden het: we leefden in de hoop dat ... Maar het mocht niet zo zijn.

Ik noemde het een aantal keren al in voorbije diensten. We voelen het: dit kan het toch niet zijn! Dit is toch niet de bedoeling. En dat ligt ook in ons hart. Het is de echo van een verloren paradijs. Ons verlangen gaat daar naar uit. Naar volmaaktheid. Naar zinvol leven. Naar harmonie en vrede. En elke keer als we tegen verlies aanlopen. Dan lopen we aan tegen het verloren paradijs.

Het *is* inderdaad niet de bedoeling. En ergens beseft je dat. De mannen onderweg wilden wel geloven in een goede afloop. Ze waren ook in verwarring. Want vrouwen vertelden een bizar verhaal. En er waren anderen gaan kijken. Zou er toch nog hoop zijn!? Maar ze vonden Jezus niet.

Wat kunnen we verlangen naar anders. Naar beter. En juist daar vinden we de verbinding met *á*lle mensen. Ook hier in de stad. Want als er *één* ding is dat ons allen bindt, dan is het toch: verlangen naar het paradijs. Dat verlangen. Daarbij stilstaan. Dat doe je als je je verlies betreurt en benoemt.

Slide Losers zijn welkom

Jezus distantieert zich niet van die beide mannen onderweg. Hoe zou het ook kunnen!? Als alle mensen losers zijn. Als alle mensen verlies lijden. Juist voor *mé*nzen is Jezus gekomen. Hij heeft alleen maar losers om zich heen. Niemand die daar aan ontkomt.

Het kan helpen om ons verlies te betreuren. Om eerlijk te zijn over het feit dat we losers zijn. De boodschap dat we allemaal zondaars zijn is niet altijd fijn om te horen. Maar wel van een eerlijkheid die je bijna nergens vindt. En het maakt ook dat je hier loser *mag* zijn.

Jij bent welkom zoals je bent. Jij met je zoektocht. Met je rare haar. Met je drankprobleem. Met je zieke lijf. Met je verslaving. Met je huiduitslag. Met je te zware lijf. Met je

nukken en je somberheid. Met je hartzeer en je onechte glimlach. Met je frustraties en gebroken dromen. Met je zonden.

Je hoeft niet zo goed gelovig te zijn. Je hoeft je zaakjes niet voor elkaar te hebben. Je hoeft de Bijbelboeken niet uit je hoofd te kennen. Je hoeft niet altijd vrolijk te zijn. Je hoeft geen volmaakt christen te zijn. Die bestaan sowieso niet.

We nodigen je uit om eerlijk te zijn. Om je niet te groot voor te doen. Om niet boven een ander te gaan staan. Of er tegenover. We nodigen je uit om naast ons te komen lopen. En we zullen proberen om te vragen waar je pijn zit. Waar je zwakheid zit. Waar je verloren hebt.

8

Schaam je maar niet. Spreek je uit. Je bent hier onder lotgenoten. Je bent hier loser tussen de losers. We verlangen allemaal naar het verloren paradijs. Naar de stad die komt. We zijn er met vallen en opstaan naar onderweg. En op die weg hebben we elkaar nodig. Hebben we jou dus ook nodig.

En dat is wat Jezus ook doet. Hij laat die twee mannen razen. Hij laat ze hun pijn benoemen. Want juist als je je verlies betreurt. Juist dan komt er ruimte.

Slide Heer, ontferm U!

Het is een gebed van alle tijden. Ontfermen betekent: vanuit je hart naar iemand omzien. En in actie komen. Ontfermen is

nooit alleen een gevoel. Zeker bij onze Heer niet. Zoals ik een vorige keer ook zei: zijn bewogenheid leidt altijd tot beweging.

En dus is dit ons gebed. Het gebed ook voor deze wereld. Voor Samma. Voor Sam. Voor hun vader en moeder. Hun broer en zus. Het is het gebed voor onszelf. Want we zien ons verlies. We proeven dat we losers zijn. Maar zijn niet hopeloos.

Want Jezus loopt met ons op. Hij schaamt zich niet om jou te dienen. Te helpen. Te horen. Want daar begint het bij hem. Hij ziet je en hij luistert. Kom maar met je verlies. Spreek je maar uit. Schreeuw het maar naar de hemel. Ik ben nooit ver weg. En laat je niet alleen. Ik ben bij je.

9

Dat belooft Jezus in de doop. Dat belooft hij voor iedere loser. Bidt daarom: Heer, ontferm U!

Amen

SlideVragen voor de bespreking:

1. Hoe kunnen wij je helpen om eerlijk te zijn over je verlies?
2. Zou je één van je verlangens kunnen delen?
3. Wat moet je doen als je geen loser voelt?